5. Közösségen belüli adómentes termékértékesítés

Közösségen belüli **adómentes értékesítés**²⁰ a tulajdonoskénti rendelkezési jog átadása a termék felett úgy, hogy az a termék küldeménykénti feladásával vagy elfuvarozásával jár, melynek eredményeként a termék belföldről a Közösség másik tagállamába kerül, és

- az értékesítő nem alanyi adómentes adóalany²¹, és
- a beszerző a Közösség másik tagállamában adóalanyi minőségben eljáró **adóalany** vagy ott nyilvántartásba vett, **adófizetésre kötelezett jogi személy**, aki (amely) a beszerzése után a beszerzés tagállamában adófizetésre kötelezett²², és
- a beszerző rendelkezik a Közösség másik tagállamában adószámmal és azt meg is adja az értékesítőnek, és
- a termék nem használt ingóság, műalkotás, gyűjteménydarab vagy régiség, amelyek értékesítésének adóztatására az Áfa tv. XIV. fejezetének rendelkezései alkalmazandók²³, és
- a termék más tagállamba feladása vagy elfuvarozása igazolt.

Az adómentesség nem alkalmazandó, ha az értékesítő az **összesítő nyilatkozatot** nem, hiányosan vagy hibásan nyújtotta be, kivéve, ha igazolja, hogy a mulasztás, hiba vagy hiányosság a jóhiszemű eljárása mellett következett be, és a nyilatkozatot pótolja, kiegészíti, kijavítja.²⁴

Ez az adómentesség **nem azonos az adólevonásra egyébként nem jogosító mentességgel**, mivel az ehhez kapcsolódó beszerzéseket belföldön terhelő adó – a levonás egyéb feltételeinek fennállása esetén – levonható.²⁵

A vevő közösségi adószámát a számlán is szerepeltetni kell.²⁶

A vevő adószámára és az összesítő nyilatkozatra vonatkozó feltételekkel és a termék kiszállításának igazolásával kapcsolatos további tudnivalókat külön tájékoztatók ismertetik. (Általános forgalmi adó - Nemzeti Adó- és Vámhivatal (gov.hu))

Az **új közlekedési eszköz** Közösségen belüli értékesítése is adómentes, és nemcsak akkor, ha másik tagállamban közösségi adószámmal rendelkező adóalanynak vagy nem adóalany jogi személynek értékesítik, hanem akkor is, ha **bármely közösségi adószámmal nem rendelkező**

²⁰ Áfa tv. 89. § (1) bekezdés.

²¹ Áfa tv. 90. § (1) bekezdés a) pont.

²² Áfa tv. 90. § (1) bekezdés b) pont, az ügylet a beszerzés tagállamában nem tartozik a Héa-irányelv 3. cikk (1) bekezdésének tartalmában megfelelő tagállami szabályozás alá.

²³ Áfa tv. 90. § (3) bekezdés.

²⁴ Áfa tv. 89. § (1a) bekezdés.

²⁵ Áfa tv. 121. § b) pont.

²⁶ Áfa tv. 169. § d) pont.

személy, szervezet a beszerző.²⁷ Az új közlekedési eszköz Közösségen belüli értékesítéséről a 16. számú füzetben található bővebb információ.

Adómentes Közösségen belüli termékértékesítés esetén az adókötelezettség (ami – adómentes ügyletről lévén szó – az ügyletnek az áfabevallásban, valamint az összesítő nyilatkozatban való szerepeltetését jelenti) az értékesítésről kiállított számla kibocsátásának napján, de legkésőbb a teljesítés napját magában foglaló hónapot követő hónap 15-én keletkezik. Közösségi termékértékesítés esetén tehát nem a teljesítés időpontjában keletkezik az adókötelezettség. A teljesítés időpontját mégis ismerni kell az ilyen ügyletek kapcsán is. Egyrészt a közösségi adómentes értékesítésről készült számlán a teljesítési időpontot ugyanúgy fel kell tüntetni, mint az egyéb ügyletekről készült számlákon, kivéve, ha a teljesítési időpont és a számlakiállítás napja megegyeznek. Ilyenkor elég csupán a kiállítási dátumot felvezetni a számlára. Másrészt a közösségi adómentes értékesítés kapcsán az adókötelezettség megállapításához is szükséges lehet a teljesítés időpontjának ismerete, hiszen az adókötelezettséget adott esetben ahhoz viszonyítva kell megállapítani.

A teljesítés időpontjának meghatározása során főszabályként a normál teljesítési időpont szabályait kell alkalmazni, azaz alapesetben a tényállásszerű megvalósulás napja lesz a teljesítés időpontja²⁹. Egy időszakos elszámolású ügylet esetén pedig főszabályként az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak utolsó napja.³⁰ Ha időszakos elszámolású közösségi adómentes értékesítés történik a felek között, és a felek közötti elszámolási időszak meghaladja az egy naptári hónapot, időarányos részteljesítés történik a naptári hónap utolsó napján.³¹ (Ez ugyanúgy vonatkozik a Közösségen belüli termékbeszerzésekre is.³²)

Például, ha az adóalany szeptember 6-án értékesített Közösségen belülre terméket, de számlát még nem bocsátott ki, akkor adókötelezettség legkésőbb október 15-én keletkezik. A havi bevallónak az október hónapról november 20-áig, negyedéves bevallónak a negyedik negyedévről január 20-áig benyújtandó áfabevallásban, illetve összesítő nyilatkozatban kell ennek ellenértékét adómentes Közösségen belüli értékesítésként szerepeltetni. Ha azonban a számlát már szeptember hónapban kibocsátotta, akkor a szeptember hónapról, illetve negyedéves bevallónak a harmadik negyedévről benyújtandó áfabevallásban és összesítő nyilatkozatban már fel kell tüntetni az ügyletet.

A külföldi fizetőeszközben meghatározott ellenértéket a fizetendő adó megállapításakor érvényes, belföldön pénzváltási engedéllyel rendelkező hitelintézet devizában eladási árként jegyzett árfolyamán kell forintra átszámítani. Ha a beszerző a NAV-hoz benyújtott előzetes bejelentése alapján a MNB vagy az EKB által közétett árfolyam alkalmazását választotta, az ellenértéket az MNB vagy az EKB által hivatalosan közzétett árfolyamon kell forintra

²⁷ Áfa tv. 89. § (2) bekezdés.

²⁸ Áfa tv. 60. § (4) bekezdés.

²⁹ Áfa tv. 55. § (1) bekezdés.

³⁰ Áfa tv. 58. §.

³¹ Áfa tv. 58. § (2) bekezdés.

³² Áfa tv. 62. §.